

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
PUBLICZNEGO GIMNAZJUM NR 3 IM. EMILII PLATER
W BIAŁEJ PODLASKIEJ**

I WSTĘP

Szkolny program profilaktyki zmierza do wspierania rozwoju uczniów, powstał w oparciu o wizję i misję programu wychowawczego Publicznego Gimnazjum nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej. Przy tworzeniu programu uwzględniono bazę szkoły, zasoby ludzkie konieczne do realizacji zadań, wiek i potrzeby uczniów.

Wychowanie rozumiemy, jako proces wspomaganie dziecka w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktykę rozumiemy, jako proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka. W szkole organizowana i udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Działania profilaktyczne stanowią wyspecjalizowaną część działań wychowawczych, wyróżnia je cel. Celem ogólnym programu jest zachęcenie i motywowanie do podejmowania zdrowego i bezpiecznego trybu życia.

II SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie agresji i przemocy
2. Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego trybu życia.
3. Zapobieganie stanom kryzysu psychicznego, dbanie o zdrowie psychiczne.
4. Ukazywanie różnych form spędzania wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań.
5. Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej i innych.
6. Zapobieganie i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu młodych ludzi w związku z zażywaniem przez nich alkoholu i innych substancji uzależniających w tym dopalaczy.
7. Zapobieganie przyszłym szkodom, w tym uzależnieniom, które mogą pojawić się po dłuższym zażywaniu.
8. Zmniejszanie szkód wynikających z zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających w tym dopalaczy przez inne osoby z otoczenia młodych ludzi.

Szkolny program profilaktyki to program profilaktyki środowiskowej, co oznacza taki, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Na terenie szkoły prowadzona jest profilaktyka pierwszego i drugiego stopnia.

Profilaktyka pierwszego stopnia uwzględnia działania skierowane do całej społeczności uczniowskiej, mające na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi. Profilaktyka drugiego stopnia uwzględnia działania skierowane do uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności, pomagające im w jego redukcji.

Działania pierwszego stopnia prowadzone są na poziomie informacyjnym, edukacyjnym oraz na poziomie działań alternatywnych. Działania na poziomie informacyjnym w zakresie profilaktyki są działaniami wspierającymi działania główne, same, bowiem nie prowadzą do redukcji zachowań destrukcyjnych. Działania edukacji psychologicznej i społecznej to działania, które dostarczają takiej wiedzy i umiejętności, aby uczniowie mogli lepiej radzić sobie z zagrożeniami (uzależnieniami, stresem). Działania alternatywne mają za zadanie zaspokoić takie potrzeby uczniów jak: potrzeby, kontaktów z rówieśnikami, rozwijanie zainteresowań, pasji, itp

III KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

a) działania skoncentrowane na jednostce:

- dostarczenie informacji o zdrowiu i zagrożeniach, jakie niosą ze sobą środki odurzające w tym dopalacze, dostarczenie informacji o skutkach agresji i przemocy,
- kształtowanie postaw abstynenckich, rozwijanie zdolności do samokontroli i unikanie szkodliwego ryzyka,
- pomaganie w radzeniu sobie ze stresem, problemami osobistymi, zaspakajanie potrzeb psychologicznych,
- rozwijanie umiejętności życiowych-interpersonalnych,
- reagowanie na wczesne sygnały zaburzeń i sytuacji problemowych związanych z używkami.
- udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

b) działania skoncentrowane na grupach rówieśniczych:

- uczenie umiejętności odpierania nacisków zewnętrznych skłaniających do zażywania substancji uzależniających w tym dopalaczy,
- uczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych,
- dostarczanie okazji do kontaktów (spotkań) z osobami wspierającymi działania profilaktyczne, modelującymi abstynencję, promocja postaw i wartości służących powściągliwości i zdrowiu.

c) rodzice w programie profilaktycznym:

- dostarczenie informacji o możliwościach rozwiązywania problemów wychowawczych,
- pogłębienie zrozumienia sytuacji związanych z funkcjonowaniem dzieci w grupach rówieśniczych,
- rozwijanie umiejętności wzmacniających rodzinę i pomocnych w kontaktach z dziećmi (słuchanie, komunikowanie, akceptacja, przekazywanie wartości, wychowanie bez przemocy itd.),
- uczenie domowej profilaktyki,

d) nauczyciele i wychowawcy w programie profilaktycznym:

- rozwijanie umiejętności rozpoznawania wczesnych sygnałów problemowych u uczniów i korzystania ze specjalistycznej pomocy, rozwijanie umiejętności rozpoznawania konstruktywnego komunikowania się z uczniami, dostrzeganie indywidualności dziecka-indywidualizacja oddziaływań,
- kształtowanie pozytywnych relacji z rodzicami, umiejętność pozyskiwania rodziców do współpracy,
- konstruktywna współpraca z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi współpracownikami szkoły.

IV OSIĄGNIĘCIA MŁODZIEŻY

Uczeń:

- rozwija swoje uzdolnienia,
- stosuje w swoim postępowaniu dewizę „zaczekaj do dorosłości”,
- unika szkodliwego ryzyka,
- wymienia zagrożenia towarzyszące środkom odurzającym, w tym dopalaczy zna różnicę między agresją, uległością a asertywnością, wczuwa się w stany emocjonalne różnych ludzi, jest wrażliwy na cierpienie innych,
- wskaże sposoby radzenia sobie samemu, bądź szukania pomocy w sytuacjach trudnych, konfliktowych, wobec stresu i presji,
- wymieni formy pomocy udzielanej osobom eksperymentującym i uzależnionym.

V PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Założone w programie cele będą możliwe do osiągnięcia poprzez ciągłą współpracę między wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, rodzicami, osobami i instytucjami wspierającymi takimi jak poradnia psychologiczno – pedagogiczna, komenda miejska policji, sąd rodzinny, służba zdrowia oraz inne placówki działające na rzecz dobra dziecka. Należy też brać pod uwagę następujące czynniki ryzyka:

a) w rodzinie:

- przemoc w rodzinie,
- utrata rodzica (śmierć, rozwód),
- alkoholizm w rodzinie,
- brak prawdziwej więzi i przywiązania w rodzinie, choroba jednego z rodziców,
- zbyt surowe wymagania stawiane dziecku,
- odrzucenie dziecka w rodzinie,
- bezrobocie, ubóstwo.

b) w środowisku:

- częste zmiany miejsca zamieszkania, szczególnie w okresie dojrzewania,
- konflikty religijne, kulturowe (dzieci cudzoziemskie),
- alkohol, narkotyki, dopalacze,
- wysoki poziom stresu,
- przemoc stosowana przez osobę z autorytetem,
- izolacja społeczna.

c) w zachowaniu ucznia:

- ucieczki z domu,
- nadużywanie środków odurzających,
- zaburzenia odżywiania,
- fascynacja przemocą, agresją, konflikty z prawem,
- porażki lub stałe niskie osiągnięcia w szkole i w domu, problemy wychowawcze w szkole i w domu.

e) w problemach osobistych:

- niska samoocena,
- poczucie bezradności, bezsilności, słaba kontrola zachowań impulsywnych,
- niechęć do poszukiwania i przyjmowania pomocy, pragnienie zemsty,
- małe umiejętności społeczne.

Nauczyciel realizując założone działania profilaktyczne wykorzystuje i integruje następujące procedury:

- obserwacja zachowania uczniów zarówno w grupie rówieśniczej jak i w pracy indywidualnej,
- wywiady i rozmowy z uczniami oraz rodzicami, poznanie środowiska rodzinnego, diagnoza trudności wychowawczych,

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
- badania ankietowe uczniów przy prowadzeniu oceny stanu wychowawczego szkoły,
- techniki i metody aktywizujące.

VI EWALUACJA

1. Diagnoza potrzeb środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli i lokalnej społeczności.

- obserwacja, analiza poglądów i postaw młodzieży wobec wartości przyjętych przez społeczeństwo, a szczególnie wobec wartości określonych i realizowanych przez szkołę,
- poglądy uczniów i rodziców na aktualne trendy wychowawcze i zjawiska społeczne przedstawiane w mediach, mające wpływ na rozwój młodzieży,
- zakres zainteresowań uczniów oraz zaangażowanie rodziców w działalność edukacyjną i wychowawczą szkoły.

2. Diagnoza rzeczywistych problemów występujących w społeczności lokalnej.

- problemy dzieci widoczne na terenie szkoły (przejawiane w zachowaniu uczniów),
- problemy edukacyjne i wychowawcze rejestrowane przez wychowawców i pedagoga szkolnego,
- problemy zdrowotne nasilające się i dostrzegane przez lekarza czy pielęgniarkę szkolną,
- problemy zgłaszane przez rodziców, problemy sygnalizowane przez kuratorów sądowych, psychologów, pracowników socjalnych, asystentów rodzin, i innych.

VII ZAKOŃCZENIE

Program może być modyfikowany w zależności od potrzeb i doświadczeń. Zagadnienia dotyczące profilaktyki zostały włączone w proces wychowania na podstawie niniejszych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356, ze t. jedn.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz. 226).

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
5. Statut Zespołu Szkół Oświatowych im. Emilii Plater nr 3 Publicznego Gimnazjum nr 3 w Białej Podlaskiej.

Ponadto na koniec roku szkolnego dyrektor szkoły złoży sprawozdanie z jego realizacji, celem ewaluacji wyników w porównaniu do roku ubiegłego.

W porozumieniu z Radą Pedagogiczną Publicznego Gimnazjum nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej, zatwierdzono do realizacji Uchwałą Rady Rodziców przy Publicznym Gimnazjum nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej
z dnia 15 września 2015r.

Biała Podlaska, września 2015 r.

RR.4319-4.6.2015

POROZUMIENIE

Rady Rodziców przy Gimnazjum Nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej

i

Rady Pedagogicznej Gimnazjum Nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej

w sprawie

programu profilaktycznego Publicznego Gimnazjum Nr 3 im. Emilii Plater
w Białej Podlaskiej

Działając zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 roku Nr 256, poz. 2572, ze zm.) wprowadza się do realizacji w roku szkolnym 2015/2016 program profilaktyczny Publicznego Gimnazjum Nr 3 im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej.

.....
(data i podpis przewodniczącego rady rodziców)

.....
(data i podpis dyrektora szkoły)